

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันผู้บริโภคส่วนใหญ่ให้ความสนใจและใส่ใจต่อสุขภาพมากขึ้น พืชสมุนไพรไทยจึงได้รับความนิยมทั้งในลักษณะที่เป็นอาหาร เครื่องดื่ม ยา และเครื่องสำอาง เครื่องดื่มสมุนไพรสุขภาพที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคอย่างมากคือ ชาเขียว เพราะในใบชามีสารคาเทชินส์ ซึ่งเป็นสารพวกโพลีฟีนอล (Polyphenols) มีสรรพคุณเป็นสารต้านอนุมูลอิสระได้ดี นอกจากนี้ยังมีเบต้าแคโรทีน วิตามินซี และวิตามินอีอีกด้วย จนทำให้บริษัทต่างๆ หันมาผลิตเครื่องดื่มจากชาเขียวกันมากขึ้น อย่างไรก็ตามในชาเขียวมีสารพวกคาเฟอีนอยู่ด้วย (ศิริกาญจน์, 2547) จึงอาจไม่เหมาะสำหรับผู้บริโภคบางกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่น ทำให้หลายๆ ประเทศมีการวิจัยพัฒนานำพืชสมุนไพรอื่นมาผลิตเพื่อใช้ดื่มแทนชาเช่น ชาตะไคร้ ชาใบบัวบก ชามะตูม ชาผลไม้ เป็นต้น เนื่องจากประเทศไทยอุดมด้วยผัก ผลไม้ และสมุนไพรที่มีสรรพคุณและดีต่อสุขภาพ แต่งานด้านการวิจัยพัฒนาผลไม้ในไทยแทบจะไม่มี ส่วนมากจะเป็นชาสมุนไพรเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงมีแนวความคิดที่จะนำผลไม้ที่เป็นพืชเศรษฐกิจท้องถิ่นคือ ลำไยมาพัฒนาเป็นชาผลไม้ โดยอาจเสริมสรรพคุณด้วยการผสมผลไม้อื่น เช่น พุทราจีนและใบหม่อนเพื่อให้มีรสชาติคล้ายชาและเสริมสรรพคุณมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับพืชท้องถิ่นและเพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ชาในท้องตลาด

การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มชาเพื่อสุขภาพจากผลไม้ โดยใช้ผลไม้ 2 ชนิด ได้แก่ ลำไย (Longan) และพุทราจีน (Jujube) ส่วนสมุนไพรที่ใช้คือ ใบหม่อน (Mulberry) ได้ศึกษาวิธีการทำแห้ง องค์ประกอบเคมี และพัฒนาสูตรที่เหมาะสมสามารถเป็นเครื่องดื่มที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค อีกทั้งยังใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องดื่มชาเพื่อสุขภาพในเชิงอุตสาหกรรมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เพื่อศึกษาวิธีการทำแห้งลำไย พุทราจีน และใบหม่อน
- 1.2.2 เพื่อพัฒนาสูตรชาชงจากลำไย พุทราจีน และใบหม่อน
- 1.2.3 ศึกษาองค์ประกอบของชาชงจากลำไย พุทราจีน และใบหม่อน

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 ทำให้ทราบวิธีการทำแห้งลำไย พุทราจีน และใบหม่อนที่เหมาะสม
- 1.3.2 ทำให้ทราบสูตรชาชงจากลำไย พุทราจีน และใบหม่อนที่เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค
- 1.3.3 ทำให้ทราบองค์ประกอบทางเคมีของชาชงจากลำไย พุทราจีน และใบหม่อน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาชาชงจากลำไย พุทราจีน และใบหม่อน โดยจะแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

- ตอนที่ 1 ศึกษาวิธีการทำแห้งผลลำไย เนื้อพุทราจีน และวิธีเตรียมชาใบหม่อน
- ตอนที่ 2 ทดลองหาสูตรที่เหมาะสมของชาชงจากลำไยผง พุทราจีน และชาใบหม่อน
- ตอนที่ 3 วิเคราะห์องค์ประกอบของสูตรชาชงจากลำไย พุทราจีน และใบหม่อน ที่ได้รับ

การยอมรับเปรียบเทียบกับมาตรฐานชา